



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

8. An stando in opinione, quod non sit de Fide hunc numero Innocentium X. esse verum Pontificem. An inquam, eius Decreta circa res Fidei haberent Infallibilitatem? Ex part. 11. tract. addit. 2. res. ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

§. 1. AD argumentum, quod neque ex Scriptura, neque ex traditione, neque ex definitione constare potest hunc esse legitimum Pontificem, ergo non est de fide eum esse talem.

2. Et ad illud, quod docet Bañez *vbi sup.* non esse de fide hunc hominem esse baptizatum: non enim constat de voluntate baptizantis, neque est de fide eum esse legitimum Sacerdotem, quia non constat ex fide de voluntate conferentis, aut recipientis Ordines, ergo non potest constare ex fide eum esse Pontificem.

3. Respondetur negando antecedens; constat enim hunc esse legitimum Pontificem ex illis Scripturæ testimoniis, quibus solet Petri confirmari primatus; quia illa est promissio vniuersalis, qua immediatè continentur omnes legitimi successores Petri, quos Deus sigillatim vidit, & de illis loquutus est; & qui nobis noscendi erant per euidentiā moralem ex legitima illorum electione, & acceptatione pacifica. Quemadmodum quando Deus reuelauit omnem hominem conceptum in peccato originali, loquutus est Deus immediatè de Petro, & Paulo, quos Deus clare cognouit, & à nobis erant noscendi per euidentiā physicam ortam ex sensibus, & quemadmodum cognito Petro, & cognita vniuersali reuelatione de conceptione omnis hominis in peccato, video ex sola apprehensione terminorum Deum loqui de Petro, & Paulo; Ita visa promissione vniuersali Dei de omnibus successoribus Petri, & visa euidenter legitima electione, & approbatione Pontificis; video hunc esse legitimum successorem Petri, & de ipso loquutum esse Christum.

4. Respondetur secundo distinguendo antecedens; si enim intelligatur de reuelatione, qua hæc propositio, Innocentius X. est verus Pontifex illis terminis fuerit reuelata; verum est, sed consequentia non est bona: potest enim aliquid esse fidei, quod est non sit in se, vel in suis terminis expressè reuelatum, habetur tamen, & cognoscitur ex reuelatione, sicut hæc propositio: Petrus, Paulus, Ioannes, & alij singulares homines, qui modò via generationis ordinaria nascuntur, concepti sunt in peccato originali, & sunt mortis necessitati obnoxij, fide certa est, quamuis non sit in illis terminis reuelata, eò quòd sit reuelata in sua vniuersali, ex qua per inductionem quamdam deducitur nimirum in hac, omnes in Adam peccauerunt; Item in illis; Per peccatum mors: quis est homo, qui viuet, & non videbit mortem; statutum est hominibus semel mori.

5. Similiter autem est in proposito: nam prædicta propositio, de qua nunc differitur, licet expressè reuelata non fuerit in suis terminis, est tamen reuelata in sua vniuersali, qua continetur, & ex qua per quamdam inductionem deducitur, nimirum in ista, omnes Petri successores in Romana Sede, sunt Vicarij Christi, & veri Pontifices Summi. Ex hac enim inductione quadam consequitur, & hunc, & illum singularem hominem, qui ab Ecclesia Catholica est electus, receptus, & assumptus in Summum Pontificem (cuiusmodi hodie est Innocentius X.) verè esse Summum Pontificem.

6. Ad argumentum Bañezij respondeo, licet illa propositio: hic homo, qui dicitur Innocentius X. est homo virilis sexus, vel est baptizatus, considerata secundum se, non sit certa, prout tamen substat diuinæ reuelationi absolute, certa est; ita vt iuxta hanc considerationem nec possit, nec potuerit esse falsa, quæ responsio in B. Thoma fundatur, quatenus 2. 2. *quæst. 1. artic. 3. ad 2. scribit*, quòd Deum non incarnari secundum se consideratum fuit possibile, etiam post tempus Abraham, sed secundum quod cadit sub

præsentia Diuina, habet quamdam necessitatem infallibilitatis, vt in prima dictum est (scilicet 1. part. *quæst. 14. artic. 13. & 15.*) & hoc modo cadit sub fide: Vnde prout cadit sub fide non potest esse falsum. Loquimur namque de hac propositione: Innocentius X. est legitimum Pontifex, prout cadit sub diuinam præsentiam, & reuelationem: dicimusque quod sic spectata, sit ex fide certa. Vnde quòd ipse sit sexus virilis, ac etiam quòd ritè baptizatus fuerit, omninò certi sumus, & quidem ex fide propter reuelationem, ex qua cognoscimus, quòd ipse sit Summus Pontifex. Quia enim fide Catholica credimus eum, quem Ecclesia recipit, & habet pro Summo Pontifice (qui modò non alius est, nisi Innocentius X.) esse verum Christi Vicarium, & legitimum Pontificem Summum, necessaria consecutione sequitur, quòd sit masculus, quòd baptizatus, quoque id omne habeat, sine quo pontificia dignitas nequit consistere. Providentiæ enim Diuinæ est, quæ nec vult nec potest Ecclesiam fallere, vt Christi Vicarius, quem suo gregi vult esse præpositum, nulla re careat, quam necessariò exposcit potestas, quam gerit, & munus, quòd debet exequi.

7. Itaque dicendum est spectare ad specialem providentiā Dei in Ecclesiam non permittere eligi, & admitti pacificè eum, qui non possit esse legitime Pontifex. Quare ex euidenti cognitione legitime electionis, & acceptationis pacificæ colligimus certò eum hominem nullo carere ex requisitis ad Pontificatum, eique Deum contulisse Pontificium Sancti Petri. Itaque ex applicatione per se nota deducimus actum fidei, quo credimus illi successori Petri collatam ipsius Petri potestatem quemadmodum ex euidenti cognitione Petri colligimus eius conceptionem in peccato. Quæ afferuntur de priuato Sacerdote non vrgent; quia non promissit Deus eam specialem providentiā in hos casus priuatos, quia res est leuioris momenti, & quæ absque præiudicio fidei potest contingere, secus autè electio Pseudo-Pontificis.

8. Ad id verò, quòd dicitur, quòd qui recederet à moderno Summo Pontifice, esset quidem schismaticus, & non hæreticus; ergo non est de fide, quòd ipse sit Summus Pontifex, quia recedere ab aliquo dogmate ad fidem pertinet est hæresis, & non solum schisma.

9. Respondeo, quòd licet schisma, & hæresis differant ratione formali, non est necesse, vt omnis schismaticus sit hæreticus, ne quidem is, qui à Summi Pontificis obedientia recedit; si qui tamen recederet cum errore intellectus, quo non crederet eum quem Ecclesia pro Summo Pontifice recepit, ac retinet, esse Summum Pontificem, verò esset hæreticus, posito quòd supra dicta propositio certò, & manifestè pertineret ad fidem.

Et omnia *superius* dicta docent Hurtadus de Mendoza, Syluius, Arriaga, & alij Doctores, *vbi supra*, pro nostra sententiā adducti contra Bannez, Caietanum, & alios.

Alia argumenta, quæ contra nostram sententiā adduci possunt, inuenies soluta penes citatos Auctores, & ex *superius* adductis, patet etiam solutio ad argumenta in contrarium adducta à Caramuele *in sua seuerà disputandi metodo part. 2. fol. 59.*

RESOL. VIII.

An stando in opinione, quod non sit de Fide hunc numero Innocentium X. esse verum Pontificem, an inquam, eius Decreta circa res Fidei, habent Infallibilitatem? Ex part. 11. tract. addit. 2. Res. etiam 8.

§. 1. Respondeo

§.1. **R**espondeo, quod stando etiam in opinione illorum Doctorum, assentium non esse de fide hunc Pontificem esse verè Pontificem, non ex hoc sequeretur decreta ab ipso facta non esse infallibilia. Ita præter Bañez *vbi supra*, tenet Malderus Episcopus Antuerpiensis; & olim professor publicus in Inlyta Academia Louanienti in 2.2.D. *Thoma quest. 1. art. 10. disp. 5. in fine*, vbi sic ait: Vt enim sit fidei id, quod Papa determinat, non requiritur, vt sit fidei Diuinæ, hunc qui determinat, esse verum Pontificem, sed sufficit hoc esse certissimum. Est autem certissimum eum, quem vniversa Ecclesia pro Pontifice recepit esse verum Pontificem. Hoc enim ad providentiam Dei pertinet impedire, ne in eiusmodi iudicio fallatur Ecclesia. Frustrâ ergo noui homines blasphemiam quidam Apostatæ dubium mouent de legitima electione Pontificum huius æui; quos sibi aduersos experti sunt. Ab Ecclesia Catholica recepta extra huius calumniæ aleam sunt; sufficere autem, quod omninò certum sit, etiam si non fuerit fidei; probo: Quia certitudo fidei pendet ex veracitate Dei id dicentis, quod creditur; Papa autem non facit novos articulos fidei, sed solum proponit, Deum aliquando hoc, aut illud dixisse. Dicitur est *supra* in illis, quæ concurrunt ad propositionem, & credibilitatem fidei, non esse exigendam certitudinem per omnia æqualem certitudini fidei, sed sufficere credibilitatem fieri euidenter per eiusmodi argumenta, quod fallere quidem non possint, non tamen fide Diuinâ credantur. Hoc enim sufficit non solum ad infallibilitatem fidei, sed etiam obligationem; ita vt non credens, hæreseos, aut infidelitatis peccatum incurrat. Ita Malderus.

2. Hoc etiam docet Episcopus Araujo Dominicanus, & in celeberrima Academia Salmanticensi Theologiae Professor in 2.2. *Diui Thomæ quest. 7. dub. 2. num. 4.* vbi format contra se hoc argumentum: Per fidem assentimur veritatibus definitis à Summo Pontifice, in quantum ab illo sint definitæ; ergo: Si de eius potestate non haberemus certitudinem fidei, nec illam haberemus de veritatibus ab illo definitis: siquidem nequit esse maior certitudo de definito, quàm de definiente, cum illa innitatur huic.

3. Sed postea respondens ad hoc argumentum, sic ait: Ex eo quod fides, & certitudo Diuinâ, quæ habetur de veritatibus definitis à Summo Pontifice, vt à capite Ecclesiæ non innititur illi, vt rationi formali, & regulæ principali, nisi dumtaxat, vt instrumento, per quod prima veritas, quæ est regula principalis, & ratio formalis obiecti fidei, loquitur & reuelat, vel vt conditioni, & regulæ quoad nos, sine qua Diuinâ reuelatio de huiusmodi veritatibus definitis nobis non communicaretur, nec applicaretur: quemadmodum autem potest in naturalibus, & artificialibus effectus perfectione, & nobilitate excedere instrumentum, atque conditionem: Ita & in nostro casu potest certitudo veritatum definitarum excedere instrumentum, & conditionem quoad certitudinem, quæ de ipsis habetur, qua ratione etiam in intellectualibus, in quo genere sunt assensus conclusionis scientificæ præstantior, est dispositione syllogistica in modo, & figura, à qua tamen per se, vt à conditione dependet. Igitur quamuis de veritate, & electione legitima capitis definitis tantum habeatur certitudo theologica, optimè potest de rebus definitis haberi formalis certitudo Diuinæ fidei: ac proinde ex hoc capite non conuincitur eandem, vel æqualem de veritate capitis in singulari, atque de veritate rei

Tom. I X.

ab ipso definitæ fore habendam certitudinem. Hucusque Araujo. Et vt scriptoribus Dominicanis Auctores Iesuitas adiungamus, hanc sententiam ex Belarmino docet Quiédo *de fide contr. 4. pun. 7. num. 87.* Et Ioannes Ponceus in *cur. theol. disp. 28. q. 1. concl. 9. num. 13.*

4. Itaque dicendum est, quod res proposita esset fide diuinâ certa, esto proponens non sit diuinâ, sed humana dñtaxat fide certus, constat primò exemplis; nam primò quod hoc sit legitimum Concilium à legitimo capite congregatum, sola fide humana constat, non enim nobis immediatè applicatur per ipsam Pontificis definitionem, sed id tantum habetur per testimonium Ecclesiæ, quæ illud acceptet, vt legitimum Concilium, quod testimonium non excedit fidem humanam, & tamen fide diuinâ tenemur credere, quæ de orthodoxa fide hoc Concilium docet.

5. Secundo, quod hæc scriptura sit declarata vt canonica, nobis non constat immediatè testimonio Pontificis definitis, & declarantis hanc esse canonicam scripturam, sed solo testimonio hominum qui illam vt talem acceptant: cum tamen fide diuinâ tenemur credere, illam esse canonicam, & quidquid in ea continetur à Deo reuelatum.

6. Tertio tenemur fide diuinâ credere Christianam Religionis mysteria esse vera, & à Deo reuelata, cum tamen signa, quibus illa nobis proponuntur, vt euidenter credibilia, quod sint à Deo reuelata, non credamus fide Diuinâ, sed humana. Ergo pari modo possumus fide diuinâ credere, quæ hic Pontifex nobis credenda proponit, esto eadem fide diuinâ non credamus ipsum esse verum Pontificem.

7. Cum igitur Pontifex solum se habeat vt proponens res fidei, ad hoc, vt res ab ipso propositæ sint fide diuinâ credendæ necessum non est, vt ipse etiam fide Diuinâ credatur, quod sit verus Pontifex; sed sufficit, si tantum credatur fide humana, quia nimirum cum iis signis Pontificiæ autoritatis rem credendam proponit, vt moraliter sit certum quod ipse sit verus Pontifex, nam tunc res proposita credenda est fide diuinâ, & tamen ipse credi potest fide tantum humana.

8. Nam possum fide diuinâ esse certus, quod hoc sit legitimum Concilium, quod hæc sit canonica scriptura, quod hæc sit Apostolica traditio, etiam si eadem fide diuinâ non sim certus quod proponens sit legitimus Pontifex, sed sufficit si tantum sim certus fide humana.

Et hæc doctrina est valde notanda, quia apud paucos auctores inuenies.

RESOL. IX.

An omnia contenta in Decretis Pontificum loquentium ex Cathreda habeant infallibilitatem? Ex part. 11. tract. addit. 2. Resol. etiam 9.

§.1. **L**ibet mihi respondere cum verbis Iacobi Granadi in 2.2. *Diui Thomæ contr. 1. tract. 7. disp. c. scilicet. 1. num. 3.* vbi docet duo consideranda esse in decreto Pontificis, etiam quando se gerit, vt caput Ecclesiæ. Vnum est potissimum negotium quod definitur, seu res ipsa quam explicandam, & decernendam assumit: Alterum est ratio aut autoritas ad illius rei confirmationem obiter adducta, seu aliquid, quod obiter ex propria sententia asseuerat. Et quidem in hoc secundo non repugnat errare Pontificem, quia cum non sit id, de quo agitur, & quod cõtendit proponere Ecclesiæ, non est vnde sufficienter probetur illi assistere Spiritum Sanctum, ne in eiusmodi negotiis

G g